

ಕಾಣೆಯಾದ ಕಣಜ

ಹೊಸ ಮಾದರಿಯ ಧಾನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ,

ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಇಲಿ ಹೆಗ್ಗಣಗಳಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ, ಹುಳಹುಪ್ಪಟೆ ಬಾರದಂತೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡಲು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಬಿದಿರಿನ ಕಣಜಗಳು ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಡಿಶಾ ರಾಜ್ಯದ ಮೈನಸಾ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯ ಮನೆಯೊಂದರ ಜಗಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದ ಕಣಜವಿದು.

-ಹೇಮಮಾಲಾ ಬಿ., ಮೈಸೂರು

ಸೌಹಾರ್ದತೆಯ ಶಿಲ್ಪ

ಗೋವಾ ಪ್ರವಾಸವೆಂದರೆ ಬರೀ ಸಮುದ್ರ ತೀರಗಳು, ಮೋಜು-ಮುಸ್ಸಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಜನಜೀವನದ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಗಳೂ ಅಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಅಂತಹ ಪಾರಂಪರಿಕ ಗೋವಾ ಬದುಕನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ 'ಬಿಗ್ ಫಾಟ್ ಗೋವಾ' ದಕ್ಷಿಣಗೋವಾದ ಲೌಟೋಲಿಮ್ ಎಂಬಲ್ಲಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಲಾಟ್ರೈಟ್ ಶಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಲಾಗಿರುವ ಮೀರಾ ಬಾಯಿಯ ಶಿಲ್ಪ, ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಲಾಟ್ರೈಟ್ ಶಿಲ್ಪ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದ್ದು, ಲಿಮ್ಬಾ ದಾಖಲೆಗಳ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಸೇರಿದೆ. ಮಯೀಂದ್ರ ಜೋಷಿಲಿನೋ ಅಲ್ವಾರಿಸ್ ಎಂಬ ಕಲಾವಿದರು ಕೆತ್ತಿರುವ ಈ ಶಿಲ್ಪ 14 ಮೀಟರ್ ಉದ್ದ, 5 ಮೀಟರ್ ಅಗಲವಿದೆ ಹಾಗೂ ಇದಕ್ಕೆ 'ದಿ ನ್ಯಾಚುರಲ್ ಹಾರ್ಮನ್' ಎಂದು ಹೆಸರಿಡಲಾಗಿದೆ. ಏಕಶಿಲೆಯಲ್ಲಿ ತಂಬೂರಿ ಮೀಟುತ್ತಿರುವ ಕೃಷ್ಣಭಕ್ತೆ ಮೀರಾಬಾಯಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಳೆ, ಮುಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೂವನ್ನು ಕೆತ್ತಲಾಗಿದ್ದು ಇದು ಭಾರತೀಯ ನಾರಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗಿನ ಸಮನ್ವಯದ ಪ್ರತೀಕ ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಶಿಲ್ಪವನ್ನು ಕೇವಲ 30 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಲಾಗಿದೆ.

-ಎಚ್.ಎಸ್.ನವೀನಕುಮಾರ್,
ಹೊಸದುರ್ಗ

ಶತಮಾನ ಕಂಡ ಕೌದಿ

ಅಂದಾಜು ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮವ್ವ ಗಂಗಾಬಾಯಿ ತಾಳಿಕೋಟೆ ಹೊಲದ ಕೌದಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಈಗಲೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮವ್ವ ಸುಮಾರು ಹದಿನೈದನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಜ್ಜೆ ಕಾಳಮ್ಮನವರಿಂದ ಕೌದಿ ಹೊಲಿಯುವುದನ್ನು ಕಲಿತರಂತೆ. ತಮ್ಮ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಬಿಡುವಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೌದಿಗಳನ್ನು ಹೊಲಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಹೊಲಿಯುವ ವೈಖರಿಯನ್ನು ನಾವು ಬೆರಗುಗಟ್ಟಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆವು.

ಸುಮಾರು ಮೂರ್ನಾಲ್ಕು ಚಂದದ ಹಳೆಯ ಸೀರೆ ಹಾಗೂ ಧೋತಿಗಳನ್ನು ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಜೋಡಿಸಿ ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಮಾರಿಗೊಂದು ಹೊಲಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ನಂತರ ತುದಿಯಿಂದ ಕೊನೆಯತನಕ ಕತ್ತರಿಸಿದ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಬಟ್ಟೆಯ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ಕಲಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಚಿತ್ತಾರ ಮೂಡಿಸಿ ಕೌದಿ ಹೊಲಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಸುಮಾರು 45 ಕೌದಿಗಳನ್ನು ಹೊಲಿದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತರಹದ ಕೌದಿಗಳು ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಚ್ಚನೆಯ ಹೊದಿಕೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಜೊತೆಗೆ ದುಬಾರಿ ರಗ್ಗುಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಹಣವನ್ನೂ ಉಳಿಸಬಹುದು.

-ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಮ.ತಾಳಿಕೋಟೆ, ಬಾದಾಮಿ

